

IMP
S

मुंबई विद्यापीठ
क्र.वि.क./भा.स.शि.(२४)/३६०/२००४.

परिपत्रक,

विषय : भागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी भारत सरकार मंत्रीकेतर
शिष्यवृत्ती योजना व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क देण्याची
योजने अंतर्गत आकारावयाचे शुल्क.

प्राचार्य/संचालक सर्व अनुदानित/विना अनुदानित महाविद्यालये /संस्था तसेच विद्यापीठाचे विविध विभाग
प्रमुख/ संचालक, सर्व उपकुलसचिव यांना कळविण्यात येते की, विद्यापीठ परिपत्रक क्र.
CONCOL/FEE/190/२००३, दि.१३ मे, २००३ क्र. PG/1/454 OF 1996 दि. १८
ऑक्टोबर, १९९६, क्र. PG/1/1519 OF 2002 दि.१० जून, २००२ अन्वये संलग्नीत महाविद्यालयातील व
विद्यापीठाच्या पदव्युत्तर विभागातील कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेच्या विविध अभ्यासक्रमांसाठी विविध प्रकारचे
शुल्क निश्चित करण्यात आले आहे.

महाराष्ट्र शासनाच्या सामाजिक न्याय, सांस्कृतिक कार्य क्रिडा व विशेष सहाय्य विभागाने शिष्यवृत्ती संबंधी
निर्गमित केलेला शासन निर्णय क्रमांक इबीसी २००३/ प्र.क्र. ३०१/मावक-२ दि. ०१ नोव्हेंबर, २००३ विद्यापीठाने
परिपत्रक क्र. वि.क./भा.स.शि./ (२४)/१९/२००४ दि. २१ जानेवारी, २००४ अन्वये सर्व
संबंधितांना अंमलबजावणीसाठी निर्गमित केला आहे. सदर योजनेत अनुसूचित जाती/विमुक्त जाती/भटक्या
जमाती/इतर भागास वर्ग/विशेष भागास प्रवर्ग येतात.

संचालक, समाजकल्याण संचालनालय, पुणे यांनी देखील परिपत्रक क्र.
स.क.सं/शिक्षण/शे.सं./भा.स.शि./शिफी/पफी/०४-०५/का-१००५/दि. २४ जून, २००४ अन्वये
याबाबत स्पष्ट सुचना दिल्या आहेत. (संलग्न)

सदर शासन निर्णयातील ठळक वैशिष्ट्ये खालील प्रमाणे आहेत.

१. प्रवेश घेण्यासाठी पुरविण्यात येणा-या माहिती पुस्तकासोबतच यापुढे भारत सरकार शिष्यवृत्ती
योजना व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क आवेदन पत्र जोडण्यात यावे.
२. नवीन विद्यार्थ्यांचे अर्ज भरून घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी संबंधीत शिक्षण संस्थेची राहिल.
३. प्रत्येक महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना P.L.A. खाते उघडणे आवश्यक आहे.
४. शिष्यवृत्ती वाटप करण्याची, हिशोब ठेवण्याची व इतर प्रशासकीय जबाबदारी अनुदानित शासकीय
महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांवर असेल.
५. विद्यार्थ्यांना वेळेवर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क देण्याची संपूर्ण जबाबदारी प्राचार्यांवर
असेल. यात विलंब व गैरप्रकार झाल्यास त्याची संपूर्ण जबाबदारी प्राचार्यांवर असेल. यात दंडनिय कार्य
वाहीची देखील तरतुद आहे.
६. शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याचे अधिकार शासकीय व अनुदानित संलग्न महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना प्रदान
करण्यात आले आहेत. ९०% तदर्थ अनुदान ३१ जुलै पूर्वी समाज कल्याण विभागाकडून प्राप्त होईल.
तशी प्रत्येक जिल्हा समाज कल्याण अधिका-यांची जवाबदारी आहे.

७. विना अनुदानित संलग्न महाविद्यालयातील अभ्यासक्रमातील व परराज्यात शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती व फीशीप मंजूर करण्याचे अधिकार पुर्वीप्रमाणेच विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांना आहेत.
८. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही प्रकारची फी वसूल करू नये व कोणत्याही प्रकारचे अनामत शुल्क घेऊ नये तसे आढळल्यास संबंधीत महाविद्यालयाच्या विरुद्ध फौजदारी स्वरूपाची कार्यवाही करण्यात येईल.
९. ही योजना राबविण्यासाठी महाविद्यालयांना प्रति विद्यार्थी प्रतिवर्षी रु. ५/- सेवा शुल्क समाज कल्याण विभागाकडून मिळेल.

सदर शिष्यवृत्ती योजना भारत सरकारच्या कल्याण मंत्रालयाद्वारे निर्गमित केलेल्या नियमावलीनुसार राबविण्यात येते. (नियमावली संलग्न). सदर नियमावलीतील परिच्छेद V (iii) खालील प्रमाणे आहे.

(iii) Fees :- Scholars will be paid enrolment/registration, tuition, games, Union, Library, Magazine, Medical Examination and such other fees compulsorily payable by the scholar to the institution or University/Board. Refundable deposit like caution money, security deposit will be however be excluded.

अनुसूचित जमातीकरिता शिष्यवृत्ती व फीशीप योजना आदिवासी विकास विभागामार्फत राबविण्यात येत असून त्याबाबत आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या परिपत्रक क्र. भा.स.शि.-२००१ प्र.क्र.२/का.९(२) दि. १७ ऑगस्ट, २००१ व भारत सरकार, आदिवासी मंत्रालय पत्र क्र. २००१४/१०/२००-TDA (Vol.III) दि. १९ फेब्रुवारी, २००४ मध्ये सविस्तर योजना दिलेली आहे. (संलग्न)

या विषयावर दि. ३० जून, २००४ रोजी मान. कुलगुरू यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या प्राचार्यांच्या बैठकीत विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, मुंबई उपनगर व ठाणे आणि प्रकल्प अधिकारी (आदिवासी विभाग) यांनी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून अनामत रक्कम व (Deposit) कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारू नये असे स्पष्ट केले. त्याचप्रमाणे दि. ६ जुलै २००४ रोजी सोमय्या इन्स्टिट्यूट ऑफ मॅनेजमेंट, विद्याविहार आणि दि. ९ जुलै, २००४ रोजी रूईया महाविद्यालय, माटुंगा येथे झालेल्या प्राचार्यांच्या बैठकीत मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून अनामत रक्कम व कोणत्याही प्रकारचे शुल्क आकारण्यात येऊ नये अशा स्पष्ट सुचना समाज कल्याण विभाग मुंबई उपनगर मार्फत देण्यात आल्या आहेत. पत्र क्रमांक विजिसकअ/मुउप/मासशि/०४-०५/४२९ दि. ०१ जुलै, ०४ अन्वये विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांनी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून कोणत्याही प्रकारची अनामत रक्कम घेतली जाऊ नये असे कळविले आहे. (लायबरी डिपॉझीट, प्रयोगशाळा डिपॉझीट, कॉशन मनी)

या परिपत्रकानुसार सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, मुंबई विद्यापीठाने CONCOL/FEE/190 OF 2003 दि.१३/०५/२००३ परिपत्रकान्वये निश्चित केलेल्या शुल्कापैकी मागासवर्गीयांकडून क्र. ८,९,१०,११ करिता दर्शविलेले शुल्क रु. १२०/- महाविद्यालयीन स्तरावर आकारण्यात यावे. विद्यापीठ विभागामधील प्रवेशासाठी परिपत्रक क्र. PG/1/454 of 1996 दि. १८ ऑक्टोबर, १९९६ मधील रु. ७५/- शुल्क मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून आकारण्यात यावे. ईतर अभ्यासक्रमांसाठी जे - जे शुल्क शासनाच्या समाजकल्याण विभागाकडून मंजूर होणार आहे ते - ते शुल्क मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून आकारू नये.

शिष्यवृत्ती व फ्रीशीपकरिता पात्र असलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून यावर्षी घेण्यात आलेले शुल्क त्वरीत परत करण्यात यावे व त्यांच्याकडून शिष्यवृत्ती/फ्रीशीपचे अर्ज भरून संबंधीत विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी / प्रकल्प अधिकारी (आदिवासी कल्याण विभाग) यांना विद्यापीठाने निश्चित केलेल्या शुल्काचा तपशील देऊन सादर करावेत. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्तीची/ फ्रीशीपची ६० ते ९० टक्के रक्कम ऑगस्टपुर्वी प्राप्त होणार असल्याने मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांचे नोंदणी अर्ज व पदव्युत्तर नोंदणी अर्ज शुल्कासह विहित मुदतीत विद्यापीठाकडे पाठविण्यात यावेत व संबंधीत विद्यार्थ्यांना त्याबाबतच्या पावत्या देण्यात याव्यात. ज्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची फ्रीशीप/ शिष्यवृत्ती समाज कल्याण/आदिवासी विकास विभागाने नामंजूर केली असेल अशा विद्यार्थ्यांकडून विद्यापीठाच्या नियमानुसार योग्य ती फी आकारण्यात यावी.

बॅचलर ऑफ मॅनेजमेंट स्टडीज (BMS), बॅचलर ऑफ मास मिडीया(BMM), बॅचलर ऑफ सायन्स(आयटी) (B.Sc-IT), बॅचलर ऑफ सायन्स(बायोटेक्नॉलॉजी), B.Sc(Computer), बी.कॉम (बँकींग अँड इन्शुरन्स), B.Com (Finance & Accounts), B.Sc (Bio-chemistry), मास्टर ऑफ कम्युनिकेशन अँड जर्नालिझम, मास्टर ऑफ थिएटर आर्ट, B.Sc.(Civil Aviation) लोककला इत्यादी. विना अनुदानित अभ्यासक्रमांसाठी देखील मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भारत सरकार शिष्यवृत्ती नियमावली पहिला परिच्छेद V (iii) मध्ये दिलेली फी समाज कल्याण विभागामार्फत/आदिवासी विकास विभागामार्फत प्रदान करणार असल्याने त्यांच्याकडून वरिल परिच्छेद V(iii) मध्ये दिलेली फी आकारू नये. तसेच कोणत्याही प्रकारची अनामत रक्कम घेऊ नये, परंतु त्यांच्याकडून प्रवेशाच्यावेळी योग्य प्राधिका-यांनी दिलेले जातीचे प्रमाणपत्र घेण्यात यावे व त्वरीत शिष्यवृत्ती/फ्रीशीपचे अर्ज भरून संबंधीत समाज कल्याण अधिकारी / प्रकल्प अधिकारी (आदिवासी विकास विभाग) यांच्याकडे पाठवावेत. ज्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज नामंजूर होतील त्यांच्याकडून पुर्ण फी घेण्यात यावी. तसेच जे विद्यार्थी शिष्यवृत्ती/ फ्रीशीपचे अर्ज भरणार नाहीत त्यांच्याकडून विद्यापीठाच्या नियमानुसार पुर्ण फी घेण्यात यावी.

भज (क) भज (ड) व इमाव करिता क्रीमीलेअरचे तत्व लागू असल्याने या योजनेचा लाभ घेताना नॉन क्रीमीलेअरचे प्रमाणपत्र विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयास सादर करणे आवश्यक आहे.

सदर शासन निर्णयाची योग्य प्रकारे अंमलबजावणी करण्यात यावी व याप्रकरणी कोणत्याही प्रकारची अडचण असल्यास संबंधीत जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी/प्रकल्प अधिकारी अथवा उपकुलसचिव (विशेष कक्ष), मुंबई विद्यापीठ यांचेशी संपर्क साधावा.

दूरध्वनी क्रमांक :

१. विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, मुंबई. २५२७५०७३, उपनगर २५२२२०२३.
२. प्रकल्प अधिकारी, मुंबई. २८७५४०२३.
३. उपकुलसचिव (विशेष कक्ष), मुंबई विद्यापीठ. २२६३३०२५.

दिनांक : २५ ऑगस्ट, २००४

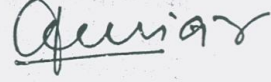
ठिकाण : मुंबई

(Signature)

कुलसचिवांकरिता

प्रत १- प्राचार्य/संचालक कला, वाणिज्य व विज्ञान, विधी, शिक्षण शास्त्र, अभियांत्रिकी, औषध निर्माणशास्त्र, वास्तुशास्त्र व तत्सम महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त संस्था. (अल्पसंख्यांक आणि विगर अल्पसंख्यांक महाविद्यालये)

२. विद्यापीठातील सर्व उपकुलसचिव यांना माहितीसाठी.
३. संचालक/विभाग प्रमुख विद्यापीठ विभाग आणि प्राचार्य सर.ज.जी. वास्तुशास्त्र महाविद्यालय.
४. अध्यक्ष, मुंबई विद्यापीठ कर्मचारी संघ, फोर्ट, मुंबई.
५. सरचिटणीस, शैक्षणिक कर्मचारी कल्याणकारी संघटना, विद्यानगरी सांताक्रुझ (पु), मुंबई.
६. सरचिटणीस, मुंबई विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघ, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, वी रोड, चर्चगेट, मुंबई ४०० ०२०.
७. अध्यक्ष, महाराष्ट्र अंडर प्रिव्हिलेज्ड टिचर्स असोसिएशन, अ - १/२४, अनुपम नगर, मुरवाड रोड, कल्याण, जिल्हा- ठाणे.
८. सचिव, बॉम्बे युनिव्हर्सिटी अॅकॅडेमिक स्टाफ असोसिएशन. विद्यानगरी सांताक्रुझ (पु), मुंबई.

कुलसचिवांकरिता

परिपत्रक
शिष्यवृत्ती
महत्वाचे .

पत्र क्र. सकसं/शिक्षण/शै.सं./वासशि/शिफी/पफी/०४-०५/का१००५

समाज कल्याण संचालनालय,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे .
दिनांक : २४ जून, २००४ .

प्रति,
विभागीय समाज कल्याण अधिकारी (सर्व)
विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी (सर्व) मुंबई उपनगर
समाज कल्याण अधिकारी, गट - अ, जिल्हापरिषद (सर्व)

विषय : शैक्षणिक संस्थांमार्फत मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून शिक्षण शुल्क,
परिक्षा शुल्क व इतर शुल्क इत्यादी वसूल केले जात असल्याबाबत .

विविध विद्यार्थी संघटनांनी या संचालनालयाच्या असे निदर्शनास आणून दिले आहे की, वेगवेगळ्या विद्या शाखेचे विद्यार्थी महाविद्यालयात प्रवेश घेतात त्यांना शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क व इतर शुल्क भरण्यापासून शासनाने सवलत दिली आहे. अशा विद्यार्थ्यांकडून ब-याच वेळा शैक्षणिक संस्था विविध शुल्कांची वसूली करतात. तद्बतच प्रवेश घेताना शुल्काची आकारणी करतात. त्याचप्रमाणे भारत सरकार मंत्रीकेतर शिष्यवृत्ती व शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्काचे अर्ज देखील काही शैक्षणिक संस्थांकडून भरून घेतले जात नाहीत; अशा स्वरूपाच्या अनेक तक्रारी मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय यांचे स्तरावर प्राप्त झालेल्या आहेत. सदरहू घटना आपल्या जिल्ह्यात /विभागात घडत नाहीत याची आपण स्वतः खात्री करून घ्यावी.

मागासवर्गीय विद्यार्थी शालांत परीक्षोत्तर शिक्षण घेण्यास उद्युक्त व्हावे म्हणून त्यांना शिष्यवृत्ती, शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क दिले जाते: जे विद्यार्थी शिष्यवृत्ती उत्पन्न गटात मोडत नसतील/पात्र ठरत नसतील अशा विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क व इतर शुल्क समाज कल्याण-विभागामार्फत दिले जाते, असे असतानाही या सवलतींना पात्र असलेल्या विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक संस्था शुल्क आकारणी करतात. काही प्रसंगी विद्यार्थ्यांना परीक्षेचे अर्ज भरू न देणे, त्यांना दिली जाणारी भारत सरकार शिष्यवृत्ती प्रदान न करणे, शिष्यवृत्तीची रक्कम वेळेत न देणे असे प्रकार अवलंबिले जातात. अशा प्रथा नियमवाह्य व शासन धोरणाच्या विसंगत असून, शासनाच्या आदेशांची पायमल्ली करणारी आहे. संचालनालयाने भारत सरकार शिष्यवृत्ती तसेच शिक्षण शुल्क, परिक्षा शुल्क मंजूर करण्याबाबत वेळोवेळी आपणास मार्गदर्शन केले आहे. जिल्ह्यातील शैक्षणिक संस्थेस योजनेची अंमलबजावणी करण्यास काही अडचणी आल्यास त्यांचे निराकरण आपल्या स्तरावरच तात्काळ करण्यात यावे.

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून शुल्क वसूली करणा-या तसेच विद्यार्थ्यांची अडवणूक करणा-या संस्थांविरूद्ध कडक कारवाई करण्याबाबत शासन परिपत्रक दिनांक २८.८.९१, १३.१.९४, ३१.१.९४, २३ जानेवारी ९५ अन्वये योग्य त्या सुचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. तसेच शासन निर्णय, क्र. इवीसी-२००३/प्रक्र ३०१/मावक-२, दिनांक १ नोव्हेंबर २००३ अन्वये महाविद्यालयातील प्राचार्यामार्फत शिष्यवृत्ती मंजूर करण्याबाबत शासनाने पुन्हा सविस्तर सूचना दिल्या असून संचालनालयाचे क्र. सकसं/शिक्षण/भासशि/०३-०४/का४/३, दिनांक १ जानेवारी २००४ अन्वये पृष्ठांकीत करून ही वाव संबंधित प्राचार्यांच्या निदर्शनास आणून देण्याबाबत आपणास सूचित केले आहे.

सदर शासन निर्णयानुसार मागोसवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती मंजूर करण्यास विलंब, गैरप्रकार अथवा काही अपहार झाल्यास अशा महाविद्यालयांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याची तरतूद आहे, शिष्यवृत्ती मंजूरीबाबत वारंवार सूचना देऊनही विद्यार्थ्यांकडून शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व इतर शुल्काची आकारणी केल्याबाबतच्या तक्रारी संचालनालयास प्राप्त होत आहेत. याबाबत आपणास पुनश्च सूचित करण्यात येते की, मागोसवर्गीय विद्यार्थ्यांनी आपल्याकडे शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क संबंधित महाविद्यालयाने वसूल करून घेतल्याबाबतची तक्रार पुराव्यानिशी दाखल केल्यास अशा संस्थांविरुद्ध ताबडतोब फौजदारी स्वरूपाचा गुन्हा दाखल करावा. तसेच संबंधित संस्थेस समाज कल्याण विभागामार्फत देण्यात येणारे सर्व प्रकारचे अनुदान स्थगित करून संस्थेच्या, महाविद्यालयाची मान्यता रद्द करण्यासाठी विद्यापीठ/शिक्षण/उच्चशिक्षण विभागाकडे प्रस्ताव पाठविण्यात यावा.

शिष्यवृत्ती मंजूर करणे व त्याचे वितरण सुरळीतपणे करण्यासाठी तसेच या प्रकरणी प्राप्त होणा-या तक्रारींवर तात्काळ कार्यवाही होण्याच्या दृष्टीकोनातून या सोबतच्या प्रपत्रामध्ये आपल्या विभागातील सर्व जिल्ह्यांचा अहवाल संकलित करून संचालनालयास प्रत्येक तिमाहीनंतर सादर करावा.

सही/-

(गणेश ठाकूर)

संचालक, समाज कल्याण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

क्र. विजिसकअ/मुंबईउपनगर/भासशि/परिपत्रक/२००४-०५
विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी
मुंबई उपनगर यांचे कार्यालय,
प्रशासकीय इमारत, ४ था मजला,
आर.सी.मार्ग, चेंबुर, मु. ७१.
दिनांक १/७/०४.

प्रत माहिती तथा आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव सनेसह रवाना.

प्रति,
अधिष्ठाता/प्राचार्य/प्रबंधक/मुख्याध्यापक

सदरहू परिपत्रकान्वये देण्यात आलेल्या मार्गदर्शनपर सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून योग्य ती कार्यवाही करावी ही विनंती.

सही/-

विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी
मुंबई उपनगर करिता

प्रपत्र

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक शुल्काची रक्कम सक्तीने वसूल करण्याबाबतची माहिती .

जिल्ह्याचे नांव :

महिना : एप्रिल/जुलै/ऑक्टोबर/जानेवारी

अ.क्र	शुल्क केलेल्या महाविद्यालयाचे नांव	वसूल	महाविद्यालया विरुद्ध दाखल केलेल्या विद्यार्थी / विद्यार्थी संघटनेचे नांव	तक्रार दाखल केलेल्या दिनांक	तक्रार अर्जात सादर केलेल्या पुराव्याचा तपशिल	संस्थे विरुद्ध दाखल केलेले गुन्हे	मान्यता रद्दचे प्रस्ताव	शेरा
१	२	३	४	५	६	७	८	

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : आदिशी - १२०३/प्र.क्र.७१/का.१२
आदिवासी विकास विभाग
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १४ जुन, २००४

प्रति,

प्रभारी उप कुलसचिव,
मुंबई विद्यापिठ, मुंबई.

विषय : अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती / फ्रिशिप योजना.
संदर्भ : आपले पत्र क्रमांक वि.क. / (५७) / १३८१ / २००४, दि. ३१.३.२००४

महोदय,

उपरोक्त विषयावरील आपल्या संदर्भाधिन पत्राच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, भारत सरकार मेट्रीकेत्तर शिष्यवृत्ती योजना अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती या दोन्ही प्रवर्गांना लागू करण्यात आलेली आहे. सदर योजना कशाप्रकारे राबवावी या संदर्भात सामाजिक न्याय विभागाने दिनांक १.११.२००३ रोजी निर्गमित केलेले परिपत्रक हे केवळ योजनेच्या अंमलबजावणी संदर्भातील परिपत्रक आहे. शिष्यवृत्ती ही योजना केंद्र पुरस्कृत योजना आहे व ती राज्य शासनमार्फत राबविली जाते. या योजनेमध्ये केंद्र शासनाने दिनांक ०१.०४.२००३ पासून सुधारणा केली आहे. त्या संदर्भातील केंद्र शासनाचे दिनांक १९.०२.२००४ रोजीच्या पत्राची प्रत माहितीसाठी सोबत जोडली आहे. त्याचप्रमाणे सदर योजना राबविण्यासंदर्भात आदिवासी विकास विभागाने निर्गमित केलेल्या सूचना संदर्भातील दिनांक १७.०८.२००१ रोजीच्या परिपत्रकाची प्रत देखील सोबत जोडली आहे.

आपली विश्वासु,

सही/-
(मुजाता कांबळे)
कक्ष अधिकारी

F.NO. 20014/10/2000-TDA(Vol.III)

Government of India
Ministry of Tribal Affairs

Shastri Bhawan, New Delhi,
Dated the 19th February, 2004

To
All State Governments and UT Admns.

Subject : CENTRALLY SPONSORED SCHEME OF POST MATRIC SCHOLARSHIP FOR STUDENTS BELONGING TO SCHEDULED TRIBES – CONTINUATION OF THE SCHEME DURING THE 10TH FIVE YEAR PLAN (2002-07) WITH MODIFICATIONS-REGARDING.

Sir/Madam,

I am directed to refer to the subject mentioned above and to say that the Government of India have decided to continue the Centrally Sponsored Scheme of Post Matric Scholarship for students belonging to Scheduled Tribes during the 10th Five Year Plan period (2002-07) with the following modifications effective from 01.04.2003 :-

- (i) The existing grouping of the courses into five groups viz. A, B, C, D, & E stands changed to four groups viz. Group I, Group II, GROUP III and GROUP IV. The existing and revised grouping of courses are given in the annexure. The list of courses is only illustrative and not exhaustive.
- (ii) The maintenance allowance rates stand revised for all students in receipt of the Scholarship under this scheme with effect from 1-4-2003 are as under :

Maintenance Allowance rates (Rs. Per month)					
Existing Rates			Revised Rates		
Groups	Hosteller	Day Scholars	Groups	Hostellers	Day Scholars
A	425	190	I	740	330
B & C	290	190	II	510	330
D	230	120	III	355	185
E	150	90	IV	235	140

(III) The income ceilings stand revised as under :

Existing		Revised	
Annual Income Ceiling	Admissibility of Scholarship	Annual Income Ceiling	Admissibility of Scholarship
Rs. 49,000/-	Full maintenance allowance and full fee for all courses	Rs. 1,00,000/-	Full maintenance allowance and full fee for all courses.
Rs. 65,290/-	(i) Full maintenance allowance and full fee for courses in Group 'A'. (ii) Half maintenance allowance and full fee for courses in Group B, C, D & E		

The revised Income ceiling accounts for Consumer Price Index for Industrial Workers (CPIIW) upto October 2002. The Income Ceiling would be revised once in every two years linking it with CPIIW.

(IV) The existing Centrally Sponsored Scheme of Book Banks for Scheduled Tribes students stands merged with the Centrally Sponsored Scheme of Post Matric Scholarship of ST students, implying that Book Banks will be one of the components of the Post Matric Scholarship Scheme.

(V) The following allowances admissible under the scheme stand revised as under :

Sr. No.	Particulars	Existing Rate	Revised Rate
1.	Study Tour Charges	Rs. 500 p.a.	Rs. 1000 p.a.
2.	Thesis Typing/printing charges	Rs. 600	Rs. 1000
3.	Book Grant for Correspondence Courses	Rs. 500 p.a.	Rs. 750 p.a.

2. The regulations governing the scheme w.e.f. 1.4.2003 will be issued separately. Hindi version will be sent later.

3. These modifications may please be brought to the notice of all concerned and the proposals for seeking central assistance as per the revised norms may please be furnished at the earliest.

Yours faithfully,

Sd/-
(Kalpana Amar)
Director

Copy forwarded for information and necessary action to :

1. The Planning Commission (BC Division), Yojana Bhawan, New Delhi.
2. Ministry of Finance, Deptt. of Expenditure, plan Finance –II, North Block, New Delhi.
3. The Advisor, PAMD, Planning Commission, Yojana Bhawan, New Delhi.
4. The Ministry of Human Resource Development, Deptt. of secondary and Higher Education, Shastri Bhawan, New Delhi – 110001.
5. Ministry of Social Justice & Empowerment, Shastri Bhawan, New Delhi – 110001.
6. National Commission for SCs and STs, Lok Nayak Bhawan, New Delhi.
7. Media Unit/Information officer, Ministry of Tribal Affairs, P.T.B., Shastri Bhawan, New Delhi – 110001.

Sd/-
(Kalpana Amar)
Director

Copy to :

1. PS to Minister(TA)/MOS(TA)/Secretary (TA)/JS & FA(TA)/JS(TA).
2. P.A.O. , Ministry of Tribal Affairs.
3. All Sections/Desks of Ministry of Tribal Affairs.

Sd/-
(Kalpana Amar)
Director

ANNEXURE

CENTRALLY SPONSORED SCHEME OF POST MATRIC SCHOLARSHIP TO STUDENTS BELONGING TO SCHEDULED TRIBES – EXISTING AND PROPOSED REGROUPING OF COURSES

<u>EXISTING GROUPING OF COURSES</u>	<u>REVISED GROUPING OF COURSES</u>
Group A	Group 1
Medical/Engineering including Degree level courses in Indian Medicine, B.A.M. & S. and comparable courses in Ayurvedic, Unani/Tibia and Homeopathic system of Medicine. B.Sc (Agriculture/B.V. SC/B.F..Sc (Fishiries), Higher Technical and Professional studies like Degree and Post-Graduate Courses in Agricultural and Veterinary Science.	Degree and Post Graduate Level Courses (Including M.Phil, Ph.D. and Post Doctoral research) in Medicines. (Allopathic, Indian and other recognized System of medicines), Engineering, Technology, Agriculture, Veterinary and Allied Sciences, Management, Business Finance, Business Administration and Computer Applications/Science. Commercial Pilot Licence (including helicopter Pilot & Multi Engine Rating) Course.
Group B & C	Group 2
Group B : Diploma level courses in Indian Medicine and comparable Courses in Ayurvedic, Unani/Tibia and Homeopathic system of Medicine Diploma & comparable courses in Engineering, Technology, architecture, medicine, diploma level courses in Printing technology and courses for overseer draftsman, Surveyor. Commercial pilot Licence Diploma and higher courses in Hotel Management catering technology and applied Nutrition. Degree and post-graduate courses in Nursing and pharmacy. Wireless and television Operators/ sound recording and sound engineering motion picture, photography, film direction/Acting/Screenplay/writing. Degree/post-	Other professional and technical graduate and Post Graduate (including M.phil, Ph.D and Post Doctoral research) level courses not covered in Group 1. C.A./ICWA/CS etc. courses. All Post Graduate, Graduate level Diploma Courses, all certificate level Courses.

graduate diploma courses in business management chartered and Cost/Works Accountancy. Post graduate courses in science subjects.	
Group C : Certificate course in Engineering / Technology, Architecture and Medicine. Diploma and Certificate course in Agriculture. Pharmacy, Veterinary Science, Fisheries, Dairy Development Hygiene and public Health, Sanitary Inspector's Course, Courses for Rural Services, Cooperation and Community Development, Sub-Officer's Course at the National Fire Service College, Nagpur, Library Science. Degree/Post-graduate Diploma and Post Graduate courses in Teachers Training, Library Science and Physical Education, Music, Fine Arts and Law, Craft Instructor's Training Courses, Certificate course in Hotel Management/Catering Technology and Applied Nutrition. Passenger Transport Management, Associate Degree in Pharmacy. Post-Graduate Courses in Arts and Commerce Subjects.	
Group D	Group III
General Courses upto graduate level (2 nd year and onward	All other courses leading to a graduate or above degree (not covered in group I&II)
Group E	Group IV
Class XI and XII in 10 + 2 system, Intermediate courses and first year of general courses upto graduate level.	All post matriculation level courses before taking up graduation like classes XI and XII in 10 + 2 system and intermediate examination etc. not covered in Group 'II' or 'III', ITI courses, other vocational courses (if minimum required qualification to pursue the course is at least matriculation).

अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना केंद्र पुरस्कृत
शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती
वितरणाबाबत मार्गदर्शक सुचना

आदिवासी विकास आयुक्तालय
महाराष्ट्र राज्य नाशिक
परिपत्रक क्रमांक . भासशि - २००१/प्र.क्र.२/का-९(२)
दिनांक १७ ऑगस्ट, २००१

वाचा :-

- १) भारत सरकार, कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली पत्र क्रमांक ११०१७/८/९३-एससीएच सेल/
दिनांक ४ एप्रिल, १९९५ .
- २) भारत सरकार, कल्याण मंत्रालय, नवी दिल्ली पत्र क्रमांक ११०१७/८/९२-एचसीएच सेल/
दिनांक १४ एप्रिल, १९९६ .
- ३) भारत सरकार, सामाजिक न्याय आणि अधिकार प्रदान मंत्रालय, नवी दिल्ली पत्र क्रमांक
११०१७/४/९७-एचसीएच सेल (एचसीडी-पाच)/ दिनांक ३०/७/९८ .
- ४) शासन पत्र आदिवासी विकास विभाग क्रमांक इवीसी-१०९२/प्र.क्र.१२/का-१२ दिनांक १
जुलै, १९९४ .
- ५) शासन पत्र आदिवासी विकास विभाग क्रमांक एसटीएच-१३९५/७१७९/प्र.क्र.२८/का-१२
दिनांक २६ जून, १९९५ .
- ६) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक आदिशी - २२९६/प्र.क्र.८५/का-१२
दिनांक २९ जानेवारी १९९८ .

परिपत्रक

१. अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांची आर्थिक परिस्थिती अभावी उच्च शिक्षणाची संधी नाकारली जाऊ नये त्याची शैक्षणिक प्रगती व्हावी यासाठी केंद्र शासनाने शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती ही योजना पुरस्कृत केलेली आहे .

२. केंद्र शासनाने नमुद केलेले अभ्यासक्रम करणा-या आपल्या कार्यक्षेत्रातील विविध शाखांची कनिष्ठ/वरिष्ठ महाविद्यालयातील तसेच संस्थेतील अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना निर्वाह भत्ता व महाविद्यालयांचे शुल्क अदायगी करण्यासंदर्भात आणि एकूणच सदरच्या योजनेची अंमलबजावणीकामी कार्यपद्धती बाबत आवश्यक त्या सूचना उपोद्घातातील अ.क्र. १ ते ६ अन्वये निर्गमित झालेल्या आहेत . त्यानुसार आपल्याकडून कार्यवाही अपेक्षित असते . तथापि आपणाकडून त्यानुसार कार्यवाही होत नाही असे दिसून आलेले आहे .

३. सदर योजनेची यशस्विता ही मुलतः अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांचे शिष्यवृत्तीचे अर्ज विहित कालमर्यादित मंजूर करणे आणि शिष्यवृत्तीची रक्कम विद्यार्थ्यांना विहित कालमर्यादित वाटप करणे यावर अवलंबून आहे .

४. सदर योजना राबविण्याकरिता केंद्रशासनाकडून निधी उपलब्ध होत असल्यामुळे त्या निधीचा विनियोग योग्य रितीने व्हावा, तक्रारीस वाव मिळू नये आणि केंद्र शासनाचा या योजनेमागील हेतु सफल व्हावा म्हणून आपणांस खालीलप्रमाणे सुचना करण्यात येत आहेत . त्यानुसार शिष्यवृत्ती वाटपाची कार्यवाही व्हावी .

अ. क्र.	करावयाची कार्यवाही	कालमर्यादा
१.	पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी शिष्यवृत्ती अर्जाचे नमुने उपलब्ध असल्याचा आढावा घेणे.	माहे जानेवारी
२.	विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे अर्ज उपलब्ध करून देणे. (नविन प्रकरणी)	महाविद्यालय प्रवेश अर्जासोबत
३.	महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी शिष्यवृत्ती नुतनीकरण यादी (प्रमाणपत्रासह) व नवीन शिष्यवृत्ती अर्ज प्रकल्प अधिकारी यांना पाठविणे.	माहे ऑगस्ट किंवा प्रवेश बंद झाल्यानंतर २ आठवड्यांच्या आत.
४.	प्रकल्प अधिकारी यांनी शिष्यवृत्ती प्रकरणांना मंजूरी देणे.	माहे सप्टेंबर किंवा महाविद्यालयाने प्रवेश बंद केल्यानंतर १ महिन्यात
५.	शिष्यवृत्ती प्रथम वितरण	
	(अ) नुतनीकरण प्रकरणी	शैक्षणिक सत्र सुरू झाल्यानंतर एक महिन्याचे आत
	(ब) नवीन प्रकरणी	माहे ऑक्टोबर किंवा मंजूरी दिल्यानंतर २ आठवड्यांचे आत
६.	शिष्यवृत्तीचे उर्वरित रकमेचे वितरण	दरमहा / शिष्यवृत्ती प्रकरणे जादा संख्येने असल्यास दोन महिन्यातून एकदा
७.	संस्था / महाविद्यालये यांना शिष्यवृत्ती निधी वाटप करण्यासाठी सोपविणे	
	(१) पहिला हप्ता	माहे जुलै किंवा शैक्षणिक सत्र सुरू झाल्यानंतर २ आठवड्यांचे आत.
	(२) दुसरा हप्ता	माहे डिसेंबर

५. उक्त वेळापत्रकानुसार कार्यवाही करून घेण्याची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.
६. संबंधित महाविद्यालयांकडून तदर्थ अनुदानाचे वितरण व उर्वरित शिष्यवृत्ती रकमेचे वितरण केल्याबाबतचे उपयोगीता प्रमाणपत्र सोबतचे विवरणपत्रात प्रकल्प अधिकारी यांनी प्राप्त करून घ्यावे.
७. भारत सरकार शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती संदर्भातील लेखे अद्यावत ठेवणेची जबाबदारी संबंधितांकडून व्यवस्थितरित्या पार पाडून घेणेकामी खालील सुचना देण्यात येत आहेत.

(१) तदर्थ अनुदान वाटप नोंदवही नेहमी अद्यावत राहिल याची कटाक्षाने पहाणी प्रकल्प अधिकारी यांनी करावी व तदर्थ अनुदान वाटप व त्या रकमेचे समायोजन झाल्याबाबत त्यावर आपल्या कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी यांची स्वाक्षरी आवश्यक आहे. तदर्थ अनुदान रकमेचे समायोजन झाल्याबाबत योग्य ती काळजी घेण्यात यावी.

(२) चेक रजिस्टर (धनाकर्ष रजिस्टर) त्यात वर्षनिहाय व एका महाविद्यालयासाठी एक स्वतंत्र पृष्ठ असावे. जेणेकरून त्या आर्थिक वर्षात महाविद्यालयास एकूण शिष्यवृत्तीची आदा केलेली रक्कम महाविद्यालयाने

अ.क्र.	करावयाची कार्यवाही	कालमर्यादा
१.	पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी शिष्यवृत्ती अर्जाचे नमुने उपलब्ध असल्याचा आढावा घेणे.	माहे जानेवारी
२.	विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे अर्ज उपलब्ध करून देणे. (नविन प्रकरणी)	महाविद्यालय प्रवेश अर्जासोबत
३.	महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांनी शिष्यवृत्ती नुतनीकरण यादी (प्रमाणपत्रासह) व नवीन शिष्यवृत्ती अर्ज प्रकल्प अधिकारी यांना पाठविणे.	माहे ऑगस्ट किंवा प्रवेश बंद झाल्यानंतर २ आठवड्यांच्या आत.
४.	प्रकल्प अधिकारी यांनी शिष्यवृत्ती प्रकरणांना मंजुरी देणे.	माहे सप्टेंबर किंवा महाविद्यालयाने प्रवेश बंद केल्यानंतर १ महिन्यात
५.	शिष्यवृत्ती प्रथम वितरण	
	(अ) नुतनीकरण प्रकरणी	शैक्षणिक सत्र सुरू झाल्यानंतर एक महिन्याचे आत
	(ब) नवीन प्रकरणी	माहे ऑक्टोबर किंवा मंजूरी दिल्यानंतर २ आठवड्यांचे आत
६.	शिष्यवृत्तीचे उर्वरीत रकमेचे वितरण	दरमहा / शिष्यवृत्ती प्रकरणे जादा संख्येने असल्यास दोन महिन्यातुन एकदा
७.	संस्था / महाविद्यालये यांना शिष्यवृत्ती निधी वाटप करण्यासाठी सोपविणे	
	(१) पहिला हप्ता	माहे जुलै किंवा शैक्षणिक सत्र सुरू झाल्यानंतर २ आठवड्यांचे आत.
	(२) दुसरा हप्ता	माहे डिसेंबर

५. उक्त वेळापत्रकानुसार कार्यवाही करून घेण्याची जबाबदारी प्रकल्प अधिकारी यांची राहिल.
६. संबंधित महाविद्यालयांकडून तदर्थ अनुदानाचे वितरण व उर्वरीत शिष्यवृत्ती रकमेचे वितरण केल्याबाबतचे उपयोगीता प्रमाणपत्र सोबतचे विवरणपत्रात प्रकल्प अधिकारी यांनी प्राप्त करून घ्यावे.
७. भारत सरकार शालांत परिक्षोत्तर शिष्यवृत्ती संदर्भातील लेखे अद्यावत ठेवणेची जबाबदारी संबंधितांकडून व्यवस्थितरित्या पार पाडून घेणेकामी खालील सुचना देण्यात येत आहेत.

(१) तदर्थ अनुदान वाटप नोंदवही नेहमी अद्यावत राहिल याची कटाक्षाने पहाणी प्रकल्प अधिकारी यांनी करावी व तदर्थ अनुदान वाटप व त्या रकमेचे समायोजन झाल्याबाबत त्यावर आपल्या कार्यालयातील आहरण व संवितरण अधिकारी यांची स्वाक्षरी आवश्यक आहे. तदर्थ अनुदान रकमेचे समायोजन झाल्याबाबत योग्य ती काळजी घेण्यात यावी.

(२) चेक रजिस्टर (धनाकर्ष रजिस्टर) त्यात वर्षनिहाय व एका महाविद्यालयासाठी एक स्वतंत्र पृष्ठ असावे. जेणेकरून त्या आर्थिक वर्षात महाविद्यालयास एकूण शिष्यवृत्तीची आदा केलेली रक्कम महाविद्यालयाने

STATEMENT FOR UTILISATION OF GOVT. SCHOLARSHIP AMOUNT
FOR THE YEAR

NAME OF THE COLLEGE

Sr.	Name of the student	Faculty / Class	Amount Paid	Date of disbursement	Signature of the student	Remarks
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
	Total					

Signature of Clerk
Of the College

Signature of the
Principal

Verified by
Project Office Clerk

Signature of the
Project Officer

GOVERNMENT OF INDIA
MINISTRY OF WELFARE

**SCHEME OF POST-MATRIC SCHOLARSHIPS TO THE CHEDLED
CASTES AND SCHEDULED TRIBES FOR STUDIES IN INDIA**

**REGULATIONS GOVERNING THE AWARD OF SCHOLARSHIPS
(APPLICABLE FROM 1ST APRIL, 1998)**

I. OBJECT

The objective of the scheme is to provide financial assistance to the Scheduled Caste and Schedule Tribe students studying at post-matriculation or post-secondary stage to enable them to complete their education.

II. SCOPE

These scholarships are available for studies in India only and are awarded by the Government of the State/Union Territory to which the applicant actually belongs i.e. permanently settled.

III. CONDITIONS OF ELIGIBILITY

- i) The Scholarships are open to nationals of India.
- ii) These scholarships will be given for the study of all recognized post-matriculation or post secondary courses pursued in recognized institutions with the following exceptions :

“Scholarships are not awarded for training, courses like Aircraft Maintenance Engineer's Courses and Private Pilot Licence Courses. Courses at Trainingship Duffer in (Now Rajendra), courses of training at the military College, Dehradun, courses at pre-examination Training Centres of all India and State levels and Trade Courses at the Industrial Training Institute”.

iii) Only those candidates who belong to Scheduled Castes and Scheduled Tribes so specified in relation to the State/Union Territory to which the applicant actually belongs i.e. permanently settled and who have passed the Matriculation or Higher Secondary or any higher examination of a recognized University or Board of Secondary Education will be eligible.

iv) Candidates who after passing one stage of education are studying in the same stage of education in different subject e.g. I.Sc. after I.A. or B.Com. after B.A. or M.A. in the subject after M.A. in other subject will not be eligible.

v) Students who after having completed their educational career in one professional line, e.g. LLB after B.T./B.Ed. will not be eligible.

From the Academic Year 1980-81, studies in two professional courses allowed (Authority : F.No. 017/37/79-SC & BCD. III, dated 20-6-1980)

vi) Students studying in Class XI of the Higher Secondary School courses or the XII class of the Multipurpose High School will not be eligible for it being a continuous school course.

However, in cases, where tenth class examination of such courses is treated as equivalent to Matriculation and students who after passing tenth class join other courses, such students will be treated as post-matric students and will be eligible for the award of scholarships.

vii) Students pursuing Post-graduate courses in medicine will be eligible if they are not allowed to practice during the period of their course.

viii) Students who after failing or passing the under-graduate/post-graduate examination in Arts/Science/Commerce join any recognized Professional or Technical Certificate Diploma/Degree course will be awarded scholarships if otherwise eligible. No subsequent failure will be condoned except courses in Group 'A' and no further change in the course will be allowed.

ix) Students who pursue their studies through correspondence courses will be eligible towards reimbursement of non-refundable fee with effect

from 1st July, 1989. The term correspondence includes distant and continuing education. Besides reimbursement of non-refundable fee, such students are also eligible for an annual allowance of Rs. 500 for essential/prescribed books as applicable w.e.f. 1st October, 1995.

x) Students who are in full-time employment will not be eligible. However, employment students who take leave without pay for the entire duration of the course and study as full time students will be eligible for scholarships.

From the academic year 2000-2001 employed students whose income combined with the income of their parents/guardians does not exceed Rs. 60965 per annum are made eligible to post – matric scholarships to the extent of reimbursement of all compulsory payable non-refundable fees.

xi) All children of the same parents/guardian will be entitled to receive scholarships w.e.f. 1998-99.

xii) A scholarship holder under this scheme will not hold any other scholarship/stipend. If awarded any other scholarship/stipend, the student can exercise his/her option for either of the two scholarships/stipends, which ever is more beneficial to him/her and should inform the awarding authority through the Head of the Institution about the option made. No scholarship will be paid to the students under this scheme from the dates he/she accepts another scholarship/stipend. The student can however, accept free lodging or a grant or adhoc monetary help from the State Government or any other source for the purchase of books, equipment or for meeting the expenses on board and lodging in addition to the scholarship amount paid under this scheme.

xiii) Students who have already received coaching in any of the pre-examination training centers with financial assistance from the Government will not be eligible.

Note 1 : It is since clearly mentioned under the item III (conditions of eligibility) of these regulations that the scholarship will be given for the study of all recognized post-matriculation or post-secondary courses

pursued in recognized institutions, the list of courses grouped (A to E) is, thus, only illustrative and not exhaustive. The State Governments/Union Territory Administrations are, thus, themselves competent to decide the appropriate grouping of courses at their level as advised vide this Ministry's letter No. 11017/13/88- Sch. Cell, dated 3rd August, 1989.

IV) MEANS TEST

Scholarships will be paid according to the following 'means test' :-

- (a) In case of students whose parents/guardians income from all sources does not exceed Rs. 45760 per annum Full maintenance allowance and full fee
- (b) In case of students whose parents/guardians income from all sources exceeds Rs. 45760 per annum but does not exceed Rs. 60965 per annum and who pursue :
 - i) courses in Group 'A' Full maintenance allowance and full fee
 - ii) courses in Group 'B', 'C', 'D' and 'E' Half maintenance allowance and full fee
- (C) In the case of students, whose parents/guardians' income from all sources exceeds Rs. 60965 per annum No scholarship

Note 1 : So long as either of the parents (or husband in the case of married unemployed girl student) are alive, only income of the parents/husband, as the case may be, from all sources has to be taken into account and of no other members even though they may be earning. In the form of income declaration, income is to be declared in this basis. Only in the case where both the parents (or husband in the case of married but unemployed girl student) have died the income of the guardian who is supporting the student in his/her studies has to be taken. Such students whose parent's income is affected due to unfortunate death of one of earning parents and resultantly comes within the income ceiling prescribed under the scheme, shall become eligible for scholarship, subject to their fulfilling other conditions of eligibility, from the month in which such sad incidence takes place. Applications for scholarships from such students can be considered even after lapse of last date of receipt of applications, on compassionate grounds.

Note 2 : House rent allowance received by the parents of a student shall be exempted from the computation of 'income' if the same has been permitted to be exempted for purpose of income-tax.

Note 3 : Income certificate is required to be taken once only i.e. at the time of admission to course which are continuing for more than one year.

Note 4 : The revised income ceilings account for Consumer Price Index for Industrial Workers upto 1st APRIL 1998 Income ceiling would be revised once in every two years linking it with Consumer Price Index for Industrial Workers.

V. VALUE OF SCHOLARSHIP

The value of scholarship includes maintenance allowance, Reader Charges for Blind Students, reimbursement of compulsory non- refundable fees, Study tour Charges, Thesis Typing/Printing Charges and book allowance for students pursuing correspondence courses, for complete duration of the course. The details are given below :

(i) Maintenance allowance :

Course of study	Rate of maintenance allowance(Rs Per month)	
	Hostellers	Day-Scholars
1	2	3
Group A		
Medical / Engineering including Degree level courses in Indian Medicine, B.A.M. & S. and comparable courses in Ayurvedic, Unani/ Tibbia and Homeopathic System of Medicines.	425	190

Course of study	Rate of maintenance allowance (Rs. Per month)	
	Hostellers	Day-Scholars
1	2	3
B.Sc. :[Agriculture/B.V.Sc./B.F.Sc. (Fisheries)]		
Higher Technical and all professional studies like Degree and Post-graduate courses in Agricultural and Veterinary Science.		
Group B	290	190
Diploma level courses in Indian Medicine, and comparable courses in Ayurvedic, Unani/Tibbia and Homeopathic System of Medicine.		
Diploma and comparable courses in Engineering, technology, architecture, Medicine, diploma level courses in printing technology and courses for overseer draftsman, surveyor. Commercial Pilot Licence, Diploma and higher courses in Hotel Management catering technology and applied nutrition.		
Degree and post-graduate course in nursing and pharmacy.		
Wireless and television operators/sound recording and sound engineering motion picture, photography, film direction / acting / screenplay/writing.		
Degree/post-graduate diploma courses in business management, chartered and Cost/Works Accountancy.		
Post-graduate courses in science subjects.		

Group C	290	190
----------------	-----	-----

Certificate course in Engineering/Technology Architecture and Medicine.

Diploma and Certificate courses in Agriculture, Pharmacy, Veterinary Science, Fisheries, Dairy Development, Hygiene and Public Health, Sanitary Inspectors Course, Courses for Rural Services, Co-operation and Community Development, Sub- Officers Course at the National Fire Service College, Nagpur, Library Science.

Degree/post-graduate Diploma and Post-Graduate courses in Teachers Training, Library /Science and Physical /Education, Music, Fine Arts and Law, Craft Instructor's Training Course, Certificate course in Hotel Management/Catering Technology and Applied Nutrition. Passenger Transport Management, Associate Degree in pharmacy. Post –Graduate Courses in Arts and Commerce subjects

Group D	230	120
----------------	-----	-----

General courses upto Graduate level (2nd year and onward)

Group E	150	90
----------------	-----	----

Classes XI and XII in 10+2 system, Intermediate courses and first year of general courses upto graduate level.

Note 1 : Commercial Pilot License Course (CPL)

CPL course is covered under Group 'B'. It has been decided that from year 1994-95 onwards, the number of awards for CPL will be 20 per annum. Consequent upon receiving applications from concerned students, concerned State Government/UT Admns. should scrutinize them for determining their eligibility under the scheme and thereafter intimate the number of eligible applicants for CPL training (with their names) each financial year to Ministry of Welfare (the applications themselves need not

be sent to the Ministry). Upon receipts of such information, Ministry of Welfare will give clearance to the concerned States/UTs on the first come first-served basis upto 20 awards for the country as a whole. Selected candidates are provided a maintenance allowance at rates applicable to Group "B" courses i.e. Rs. 290 per month for hostellers and Rs. 190 per month for day scholars. In addition all compulsory fees, including flight charges are to be provided in fee.

Note 2 : M.Phil. and Ph.D. courses are post-graduation courses. Scholarship to such students may be paid at the rates of maintenance allowance for Group 'A' 'B' or 'C' depending on the course under these groups.

Note 3 : Normally the term 'Hostel' is applicable to a common residential building and common mess for the students run under the supervision of the educational institution authorities. In case the college authorities are unable to provide accommodation in the college Hostel an approved place of residence can also be treated as hostel for the purpose of this scheme. The place will be approved by the Head of the Institution after due inspection and keeping in view the rules and regulations laid down by the University, if any. In such cases a certificate to the effect that the student is residing in an approved place of residence as he is unable to get accommodation in the college hostel should be furnished by the Head of Institution.

It is further clarified that such deemed hostels should consist of such accommodation as is hired at least by a group of 5 (five) students living together, usually with common mess arrangements.

Note 4 : Scholars who are entitled to free board and/or lodging will be paid maintenance charges at 1/3rd at hosteller's rate.

(ii) Reader charges for blind students (Blind Scholars)

The blind scholars will be given additional amount as "Readers Charges" as mentioned below :-

Group	Reader Allowance (Rs. per month)
-------	----------------------------------

Group A, B, C	100
Group D	75
Group E	50

(iii) Fees

Scholars will be paid enrolment/registration, tuition, games, Union, Library, Magazine, Medical Examination and such other fees compulsorily payable by the scholar to the institution or University/Board. Refundable deposit like caution money, security deposit will be however be excluded.

(iv) Study Tours

Study tour charges upto a maximum of Rs. 500 per annum limited to the actual expenditure incurred by the student on transportation charges etc. will be paid to the scholars studying professional and technical courses, provide that the head of the institution certifies that the study tour is essential for the scholar for completion of his/her course of study.

(V) Thesis Typing/ Printing Charges

Thesis typing/ printing charges upto a maximum of Rs. 600 will be paid to research scholars on the recommendation of the Head of the Institution.

VI SELECTION OF CANDIDATES

(i) All the eligible Scheduled Castes and Scheduled Tribes candidates will be given scholarships subject to the application of Means Test prescribed in these Regulations.

(ii) Candidates belonging to one State but studying in another State will be awarded scholarships by the State to which they belong and will submit their applications to the competent authorities in that State. In the matter of exemption from fees or other concessions also they will be treated as if they were studying their own State.

VII DURATION & RENEWAL OF AWARDS

- (i) The award once made will be tenable from the stage at which it is given to the completion of course subject to good conduct and regularity in attendance. It will be renewed from year to year provided that with in a course which is continuous for a number of years, the scholar secures promotion to the next higher class irrespective of the fact whether such examinations are conducted by a University or the Institution.
- (ii) If a Scheduled Caste/Scheduled Tribe scholar pursuing Group A courses fails in the examination for the first time, the award may be renewed. For second and subsequent failure in any class the student shall bear his/her own expenses until he/she secures promotion to the next higher class.
- (iii) If a scholar is unable to appear in the annual examination owing to illness and Or an account of any other unforeseeable event, the award may be renewed for the next academic year on submission of medical certificate and/or other required sufficient proof to the satisfaction of the Head of the Institution and his/her certifying that the scholar would have passed had he appeared in the examination.
- (iv) If according to the Regulations of University/Institution, a student is promoted to the next higher class even though he/she may not have actually passed in lower class and is required to take examination of the junior class again after sometime, he/she will be entitled to scholarship for the class to which he/she is promoted if the student is otherwise eligible for scholarship.

VIII PAYMENT

- (i) Maintenance charges are payable from 1st April or from the month of admission, whichever is later, to the month in which the examinations are completed at the end of the academic year (including maintenance during holidays). Provided that if the scholar secures admission after the 20th day of a month, the amount will be made from the month following the month of admission.

- (ii) In case of renewal of scholarships awarded in the previous years, maintenance charges will be paid from the month following the month upto which scholarship was paid in the previous year, if the course of study is continuous (e.g. from intermediate, Jr. Intermediate, Sr. Class)
- (iii) All scholars are expected to purchase the necessary text-books, stationery, etc. out of the maintenance allowance sanctioned. If it is reported by the Head of the concerned Institution that a scholar is without text-books, stationery etc. the value of the scholarship may be reduced at the discretion of the authority sanctioning the scholarship.
- (iv) The scholarship money will be paid to the selected students by the Government of the State/Union Territory's Administration to which they belong in accordance with the procedure laid down by them in this regard.
- (v) Scholarships will not be paid for the period of internship/housemanship in the M.B.B.S. course or for a practical training in other course if the student is in receipt of some remuneration during the internship period or some allowance/stipend during the practical training in other course.

IX OTHER CONDITIONS FOR THE AWARD

- (i) The scholarship is dependent on the satisfactory progress and conduct of the scholar. If it is reported by the Head of the Institution at any time that a scholar has by reasons of his/her own act or default failed to make satisfactory progress or has been guilty of misconduct such as resorting to or participating in strikes, irregularity in attendance without the permission of the authorities concerned etc., the authority sanctioning the scholarship may either cancel the scholarships or stop or withhold further payment for such period as it may think fit.
- (ii) If a student is found to have obtained a scholarship by false statements, his/her scholarship will be cancelled forthwith and the amount of the scholarship paid will be recovered, at the discretion of the concerned State Government. The student concerned will be blacklisted and debarred for scholarship in any scheme for ever.

(iii) A scholarship awarded may be cancelled if the scholar changes the subject of the course of study for which the scholarship were originally awarded or changes the Institution study, without prior approval of the State Government. The Head of the Institution shall report such cases to them and stop payment of the scholarship money. The amount already paid may also be recovered at the discretion of the State Government.

(iv) A scholar is liable to refund the scholarship amount at the discretion of the State Government, if during the course of the year, the studies for which the scholarship has been awarded, is discontinued by him/her.

(v) The regulations can be changed at any time at the discretion of the Government of India.

X ANNOUNCEMENT OF THE SCHEME

All the State Government will announce in May-June, the details of the scheme and invite applications by issuing an advertisement in the leading newspaper of the State and through other media outfits. All requests for application forms and other particulars should be addressed to the Government of State/Union Territory Administration to which the scholars actually belong. The applicant should submit the completed application to the prescribed authority before the last date prescribed for receipt of application.

XI PROCEDURE FOR APPLYING

(i) An application for scholarship should comprise :

(a) One copy of the application for scholarship in the prescribed form (separate application forms have been prescribed for 'fresh' and renewal scholarship)

(b) One copy of the passport size photograph with signatures of the principal thereon (for fresh scholarship)

(c) One attested copy of certificates, diploma, degree etc in respect of all

examinations passed.

(d) A certificate (in original) of Caste duly signed by an authorized Revenue Officer not below the rank of Tehsildar.

(e) An income declaration by the parents/guardians, stating definite income from all sources.

(f) A receipt in acknowledgement of the scholarship in the previous year on the form attached to the application only duly countersigned by the Head of the Institution concerned, if the application was in receipt of a scholarship under this scheme in the preceding year.

(ii) Application complete in all respects shall be submitted to the Head of the Institution being attended or last attended by the candidates and shall be addressed to an officer specified for this purpose by the Government of State/Union Territory to which the student belong in accordance with the instructions issued by them from time to time.

(iii) Incomplete applications or applications received after the prescribed date will not be considered.

REFERENCES

Reference para of Regulations	Letter No.
1. III (V)	F. No. 11017/37/79 – SC & BCD – III, dated 20.6.80
2. III (ix), (x), (xi)	No. 11017/1/92 – Sch. Cell, dated 14.2.96
3. III (xii)	No. 11017/4/77 – SCD – IV, dated 5.9.79
4. IV note 2	No. 11017/1/92 – Sch. Cell, dated 14.2.96
5. IV note 3	No. 11017/10/94 – Sch. Cell, dated 22.7.94
6. IV and Note IV	No. 11017/1/92 – Sch. Cell, dated 14.2.96
7. V Group 'A' (i)	No. 11017/1/93 – Sch. Cell, dated 7.4.95

8.	V (i) note 1	No. 11017/2/91 – Sch. Cell, dated 24.7.92 &
9.	V (i) note 2	No. 11017/9/91 – Sch. Cell, dated 1.2.94
10.	V (i) note 3	No. 11017/2/92 – Sch. Cell, dated 8.4.94
11.	IV (b) note 4	No. 11017/11/93 – Sch. Cell, dated 31.3.95
		No. 11017/8/97 – Sch. Cell, dated 3.4.98
-